

деятельности органов внутренних дел. - М., 1980. - С. 102-105.

13. Грядовой Д.И. и др. Вопросы формирования моральных потребностей сотрудников органов внутренних дел. - М., 1997. - С. 78.

14. Грядовой Д.И. и др. Профессиональная мораль сотрудников органов внутренних дел: специфика, проблемы, решения. - М., 1998. - С. 127.

15. Дубова Г.В., Опалев А.В. Этика работников правоохранительных органов. - М., 1998.

16. Ибрагимов М.М., Куличенко В.В., Съедин Б.Г. Профессиональная этика и эстетическая культура сотрудников органов внутренних дел. - К., 1990.

17. Основы профессиональной этики работников советской милиции. - М.: Академия МВД СССР, 1975.

18. Скомпский Ю.Н.. Этика милицейской службы: Автореф. дисс. на соиск. уч. степени канд. юрид. наук. - Ленинград, 1977.

Демченко О.М.

*здобувач кафедри ОРД ОДУВС
Надійшла до редакції: 24.04.2013*

УДК 343.91

СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСІБ, ЯКІ ВЧИНЯЮТЬ УМИСНІ ВБИВСТВА

Ігнатів О. М.

Незважаючи на свою обмеженість, статистична інформація щодо осіб, засуджених за вчинення злочинів, є репрезентативною базою для аналізу основних, насамперед соціально-демографічних і кримінально-правових, характеристик особистості злочинця. Крім того, аналіз статистичних даних дозволяє виявити зміни в динаміці відповідних показників, встановити зв'язок характеру цих змін з певними процесами та явищами, що мають місце в соціумі, отже, виявити закономірності формування особистості злочинця на загально-статистичному рівні.

Метою цієї статті є дослідження на підставі аналізу статистичних даних Державної судової адміністрації України соціально-демографічної характеристики осіб, які вчиняють умисні вбивства.

Саме такі соціально-демографічні ознаки особистості, як стать, вік, освітній рівень, професія тощо розкривають специфіку соціального статусу злочинця того чи іншого типу, з одного боку, даючи уявлення про основні типологічні риси злочинця та роль цього статусу в їх формуванні, а з іншого - дають можливість встановити опосередкований через особистість злочинця зв'язок зазначених ознак зі злочином, який вчиняється.

З метою дослідження соціально-демографічної характеристики особистості вбивці, нами була проаналізована статистична звітність Державної судової адміністрації України щодо 16808 осіб, засуджених за ст. 115 КК України (статті 93, 94 КК України 1960 р.) за період з 2004 по 2012 рр. [1; 2].

Як показав аналіз статистичних даних, загальна кількість осіб по справах за умисні вбивства протягом останніх дев'яти років періодично коливається в бік збільшення або зменшення. Так, з 2004 по 2006 рр. цей показник поступово й стабільно знижувався (з 2362 до 2157); у 2007 р. відбулося різке підвищення - до 2436, а у 2008 р. не менш різке падіння показника - до 1939. З 2009 по 2011 рр. кількість осіб по справах за умисні вбивства поступово зменшується, а у 2012 р. знов трохи підвищується. Аналіз показників приросту до 2004 р. свідчить, що суттєві зміни відбувалися у 2008 р., коли цей показник сягнув позначки -17,9%, а також у 2011 р., коли показник, у порівнянні з 2004 р., зменшився на 35,3% (рис. 1).

Частка осіб, засуджених за умисні вбивства, у загальній кількості осіб, які фігурують у справах за умисні вбивства, в Україні за період з 2004 по 2012 рр. складає

92,8%. Максимальна відсоткова частка засуджених у загальній кількості осіб по справах за умисне вбивство складає 94,0% (у 2007 р.), а мінімальна - 90,0% (у 2011 р.). Загальна кількість засуджених за ст. 115 КК України за період з 2004 по 2012 рр. складає 16808 осіб. Частка злочинців, хто скоїв умисні вбивства, у загальній кількості засуджених коливається від 0,9% (за показниками 2011-2012 рр.) до 1,5% (за показником у 2007 р.) і в середньому складає 1,1%.

Кількість виправданих осіб по справах за умисні вбивства коливається від 0 (2010 р.) до 4 осіб (2008 і 2012 рр.). Кількість неосудних осіб, до яких застосовано примусові заходи медичного характеру, варіюється на рівні від 105 до 123 осіб. Максимальну кількість неосудних було зафіксовано у 2006 р., а мінімальну - у 2008 р., а загальна кількість неосудних осіб, до яких застосовано примусові заходи медичного характеру, з 2004 по 2012 рр. має показник 1028 осіб. Кількість осіб, справи стосовно яких закрито, була найбільшою у 2004 р. (таких осіб виявилось 43), а найменшою - у 2008 р. (21 особа). Усього за 9 років таких осіб виявилось 269.

Аналіз даних щодо громадянства осіб, засуджених за умисні вбивства, показав, що переважну їх кількість складають громадяни України (рис. 2). Так, за період з 2004 по 2012 рр. в Україні умисні вбивства вчинили 16299 осіб з числа громадян України, що складає 97,0% із загальної кількості засуджених за умисне вбивство (це - усереднений показник). Частка громадян України в загальній кількості засуджених за цей злочин варіюється на рівні від 92,9% (у 2011 р.) до 97,7% (у 2006-2007 рр.) - в абсолютних показниках це, відповідно, 1278 осіб (мінімальний показник) і від 1954 до 2238 осіб (максимальні показники).

Щодо громадян інших держав, які вчинили умисні вбивства на території України, то таких за період з 2004 по 2012 рр. було 349 осіб (середня частка в загальній кількості засуджених за умисне вбивство складає 2,1%). При цьому доля громадян іншої держави в кількості засуджених була максимальною у 2008 р. - 2,8%, а мінімальною - у 2007 р. - 1,6%.

Стосовно розподілу засуджених за вбивство осіб з огляду на статевий критерій можна констатувати, що в загальній кількості злочинців цієї групи превалюють чоловіки (рис. 3).

Так, якщо загальна кількість засуджених вбивць

за 2004-2012 рр. склала 16808 осіб, то чоловіків з них - 14965 (частка в загальній кількості засуджених за умисне вбивство - 89,0 %). Найбільша їхня кількість зафіксована за 2006 р. - 91,1 %, а найменша - у 2011 р. - 86,4 %. За кількісними показниками з 2004 по 2006 рр. спостерігалось зниження числа чоловіків-вбивць, 2007 р. виявився переламним і цей показник збільшився, а у 2008 р. відбулося його не менш різке падіння. До 2011 р. показник коливається вгору-вниз, і, нарешті, фіксується на мінімальному рівні.

На частку жінок-вбивць (1843 осіб усього) припадає 11,0 % із загальної кількості засуджених за умисні вбивства. Засуджено жінок за вбивство, відповідно, було найбільше у 2011 р. - 13,6 %, а найменше - у 2006 р. - 9,0 %. Взагалі кількість жінок-злочинців, засуджених за умисне вбивство, характеризується, як нестабільний показник, який коливається рік від року, однак останні роки можна спостерігати його стабільне збільшення.

Віковий розподіл засуджених, з першого погляду, виявляється досить передбачуваним - переважна кількість злочинців, які вчинили умисні вбивства, потрапляють у вікову категорію від 30 до 50 років (відсотковий показник цієї категорії за роками становить від 39,0 % до 49,7 %, у середньому - 42,5 %). На другому місці за кількістю злочинів група - 18-25 років (від 16,2 % до 26,5 %, у середньому - 22,5 %); на третьому - група - 25-30 років (від 14,4 % до 17,4 %, у середньому - 16,5 %). Найменшу кількість умисних вбивств вчиняє вікова група від 14 до 16 років (0,4-1,4 %) (рис. 4).

Як можна бачити, у статистичних даних зафіксовано деякі сплески щодо розподілу засуджених за вбивство осіб по вікових категоріях. Так, особливо це помітно у прикладі групи 14-16 років: якщо у 2004 р. серед засуджених за умисні вбивства неповнолітніх було 31 особа, то у 2012 р. показник суттєво знизився - до 7 осіб (також спостерігаються досить різкі переламні коливання - з 2004 по 2005 рр., з 2007 по 2008 рр., з 2010 по 2011 рр. - відповідно з 31 до 20, з 33 до 20, з 23 до 5 осіб). У віковій групі 16-18 років з 2006 по 2008 рр. цей показник коливався з 82 осіб до 123 і знов до 88, а у 2010-2011 рр. взагалі різко знизився з 67 до 18 осіб. Така ж саме картина в групі 18-25 років: з 2006 по 2008 рр. показник суттєво коливався вгору-вниз, а з 2010 по 2012 рр. взагалі знизився до 227 осіб. По інших вікових групах значних змін не було зафіксовано.

Однак, незважаючи на деяку позитивну динаміку щодо кількості засуджених за вбивство осіб молодшої вікової категорії, загалом сьогодні можна спостерігати дуже негативну тенденцію. Так, незважаючи на лідерство за кількістю засуджених вбивць вікової групи від 30 до 50 років, можна констатувати, що майже половина всіх засуджених за умисні вбивства (ст. 115 КК України) осіб у країні (43,7 % - усереднений показник за аналізований період) становлять особи молодіжного віку (14-30 років). При цьому на частку неповнолітніх (14-18 років) у середньому припадає 4,9 % засуджених за вбивства. Традиційно найбільш кримінально активною серед молоді є, як зазначалося вище, група у віці 18-25 років - у середньому 22,3 % засуджених за вбивства.

Також не можна ігнорувати факт збільшення (незважаючи на зниження абсолютних показників) у загальній масі засуджених за вбивство осіб частки осіб старших вікових категорій. Так, у віковій групі 30-50 років з 2004 по 2007 рр. ці показники знижувалися й коливалися в межах від 43,5 % (2004 р.) до 39,0 % (2007 р.), а з 2008 р.,

навпаки, питома вага показника поступово збільшується - з 41,8 % (2008 р.) до 49,7 % (2012 р.). Ситуація по показниках у більш старшій групі (50-65 років) також не втішна - досить високі показники фігурують у 2004-2005 рр. (відповідно 10,8 % і 11,2 %), у наступних роках ситуація покращується (9,5 % - 2006 р., 9,4 % - 2007 р.), а потім показник знов йде вгору (10,3 % - 2009 р., 11,2 % - 2010 р., 16,0 % - 2011 р., 15,7 % - 2012 р.).

Розподіл осіб, засуджених за умисні вбивства, відповідно до професійного статусу виглядає таким чином. Традиційно більше за все вбивць спостерігається серед осіб, які належать до категорії працездатних, які не працювали, і не навчалися - від 62,0 % до 74,6 % (загальна кількість цієї категорії складає 11385 осіб, що складає 67,7 % від загальної кількості засуджених вбивць). Щодо динаміки, то категорія працездатних осіб, хто не працював і не навчався, зазнала кардинальних змін у 2006-2007 рр. (у 2006 р. вона складала 1304 особи, у 2007 р. чисельність категорії підвищилась до 1504 осіб, а у 2008 р. знов знизилася до 1207 осіб; з 2010 по 2011 рр. абсолютна кількість осіб цієї категорії також продовжувала знижуватись до 1005 осіб). Але аналіз відсоткових показників яскраво свідчить, що протягом 2004-2008 рр. питома вага цієї категорії коливалася в межах від 62,0 % до 66,7 %, але вже з 2009 р. показник перейшов межу в 70 % і станом на 2011 р. показник, таким чином, збільшився до 73,1 %. А 2012 р. привніс погіршення ситуації - частка умисних вбивць цієї категорії отримала максимальний показник у 74,6 %. Також у 2012 р. збільшилася й частка працездатних, які не працювали й не навчалися, хто має непогашену судимість - до 23,8 % (15,5 % у 2004 р.) По категорії безробітних наявне підвищення показників на межі 2004-2005 рр. (з 108 до 184 осіб), потім ситуація поступово стабілізується й у 2010 р. сягає майже мінімальної відмітки - 20 осіб (рис. 5).

Друга за кількістю засуджених за умисне вбивство є професійна категорія (1932 осіб) робітників (частка варіюється на рівні 9,0-13,7 %, а середня складає 11,5 %). Пенсіонери, у тому числі інваліди (1079 осіб) - на третьому місці (5,0-7,9 %, у середньому 6,4 %). Зазначимо, що за кількістю вбивць, ця категорія перевищує, навіть, кількість безробітних з числа засуджених за вказаний злочин (839 осіб або 5 %). Так, питома вага відсоткового показника в динаміці свідчить, що у 2004-2006 рр. кількість умисних вбивств, що вчиняли пенсіонери, була досить висока - у межах від 7,1 % до 7,9 %, у наступні декілька років (до 2010 р.) ситуація стабілізувалася - показник знизився до відмітки в 5,0 %, але у 2011 р. знов збільшився до 7,6 %.

У категорії робітників значні зрушення показників фіксуються у 2010-2011 рр., коли вони зменшилися з 181 до 125 осіб. Серед інших професійних категорій, представники яких засуджувалися протягом 2004-2012 рр. за умисні вбивства, також фігурують учні шкіл, ліцеїв, коледжів, гімназій - у загальній кількості 464 особи (у середньому 2,8 %); студенти навчальних закладів - 248 осіб (1,5 %); працівники господарських товариств - 200 осіб (1,2 %) і приватні підприємці - 179 осіб (1,2 %) (рис. 6).

З огляду на освітній критерій засуджених можна констатувати, що переважна кількість умисних вбивць має лише повну загальну середню освіту - 6373 особи із середнім відсотковим показником у 37,9 % (по роках - від 36,0 % до 40,3 %). На другому місці за кількістю злочинців - освітня група з базовою загальною середньою освітою - 5001 особа - 29,8 % (по роках - від 23,9 % до 31,9 %). На

третьому - група з професійно-технічною освітою - 3509 осіб - 20,9 % (по роках - від 16,5 % до 26,8 %) (рис. 7).

Якщо звертати увагу на динаміку, то по всіх вказаних освітніх категоріях спостерігаються коливання в бік зниження показників у два періоди - 2007-2008 і 2010-2011 рр. Звернемо увагу на той факт, що в деякі роки (2008, 2011, 2012 рр.) по категорії осіб з професійно-технічною освітою абсолютна кількість засуджених за умисні вбивства була не дуже великою, але відсоткова частка трималася на межі, наближеної до максимуму (так, у 2011 р. кількість засуджених цієї категорії складала 355 осіб, що відповідало частці у 25,8 %, у 2012 р. - 376 осіб - 26,8 %, а, наприклад, у 2004 р. 363 особи цієї освітньої групи склали частку в 16,5 %). Така ж ситуація по групі засуджених з повною загальною середньою освітою (у 2011 р. кількість засуджених цієї освітньої групи складала 542 особи - 39,4 %, у 2012 р. - 561 особа - 39,9 %, а у 2005 р. 763 особи відповідали частці в 36,2 %). По інших освітніх категоріях кількість засуджених осіб знаходиться в межах від 852 до 135 осіб. Найменша кількість вбивць - особи, які взагалі не мають освіти (0,3-1,0 %). Тих, хто має вищу або базову вищу освіту також виявлено не багато - відповідно, 2,1-4,3 % і 1,7-3,0 %.

Враховуючи викладене, соціально-демографічний портрет середньостатистичного вбивці на сьогодні виглядає так: це - громадянин України (97 %) чоловічої статі (89 %, однак останні роки можна спостерігати стабільне збільшення кількості засуджених жінок-вбивць), переважно у віці 30-50 років (42,5 %). Традиційно це особа, яка не працює й не навчається (67,7 %, причому кожен п'ятий з них має непогашену судимість), або, якщо має роботу (11,5 %), то зайнятий низько кваліфікованою працею, тобто має робітничу спеціальність. Відповідним до професійного статусу є досить низьким рівень осві-

ти вбивці - повна (37,9 %) або базова (29,8 %) загальна середня освіта.

У свою чергу, сьогодні можна спостерігати наступні негативні тенденції. Так, незважаючи на лідерство за кількістю засуджених вбивць вікової групи від 30 до 50 років, можна констатувати, що майже половину (43,7 %) всіх засуджених за умисні вбивства (ст. 115 КК України) осіб у країні становлять особи молодіжного віку (14-30 років; з них неповнолітніх (14-18 років) - 4,9 %, а осіб у віці 18-25 років - 22,3 %).

Також не можна ігнорувати факт збільшення (незважаючи на зниження абсолютних показників) у загальній масі засуджених за вбивство частки осіб старших вікових категорій. Так, наприклад, кількість засуджених вбивць віком 50-65 років збільшилась з 10,8 % у 2004 р. до 15,7 % у 2012 р. Водночас, частка пенсіонерів, у тому числі інвалідів (6,4 %), серед вбивць стабільно перевищує навіть кількість безробітних (5 %).

Отже, враховуючи вік злочинців, їх рівень освіти та професійний статус, можна поряд з "молодіжним" характером вбивств, констатувати факт зростання останніми роками кількості засуджених за умисне вбивство осіб зрілого віку. Немаловажним є те, що одночасно збільшується й кількість засуджених з вищою (у тому числі повною вищою) та професійно-технічною освітою. Водночас зростає кількість осіб, які не працюють і не навчаються. Все це вказує на наявну в країні негативну тенденцію, коли у все більшої частки зрілого, з достатнім освітнім рівнем і життєвим досвідом населення, в умовах безробіття й зростаючої соціальної напруженості, особистої нереалізованості й непотрібності, формується мотивація та рішучість на вчинення тяжких насильницьких злочинів, зокрема на протиправне позбавлення життя іншої людини.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Загальна кількість осіб по справах за умисне вбивство	2362	2257	2157	2436	1939	1954	1938	1528	1547
Приріст до 2004 р. (у %)	-	-4,4	-8,7	3,1	-17,9	-17,3	-18,0	-35,3	-34,5
Приріст до попереднього року (у %)	-	-4,4	-4,4	12,9	-20,4	0,8	-0,8	-21,2	1,2
Кількість засуджених осіб	2197	2107	2000	2291	1809	1822	1802	1375	1405
Частка в загальній кількості осіб по справах за умисне вбивство (у %)	93,0	93,4	92,7	94,0	93,3	93,2	93,0	90,0	90,8
Кількість виправданих осіб	2	2	1	1	4	2	0	2	4
Частка (у %)	0,1	0,1	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0	0,1	0,3
Кількість неосудних осіб, до яких застосовано примусові заходи медичного характеру	120	117	123	116	105	108	107	120	112
Частка (у %)	5,1	5,2	5,7	4,8	5,4	5,5	5,5	7,9	7,2
Кількість осіб, справи стосовно яких закрито	43	31	33	28	21	22	29	31	31
Частка (у %)	1,8	1,4	1,5	1,1	1,1	1,1	1,5	2,0	2,0

Рис. 1. Кількість осіб, вироки (постанови) щодо яких набрали законної сили по справах за умисне вбивство (ст. 115 КК України) в Україні за 2004-2012 рр.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Злочин вчинено громадянами України	2137	2051	1954	2238	1754	1765	1755	1278	1367
Частка в загальній кількості засуджених за умисне вбивство (у %)	97,3	97,3	97,7	97,7	97,0	96,9	97,4	92,9	97,3
Злочин вчинено громадянами іншої держави	40	37	41	37	50	45	34	33	32
Частка в загальній кількості засуджених за умисне вбивство (у %)	1,8	1,8	2,1	1,6	2,8	2,5	1,9	2,4	2,3

Рис. 2. Кількість засуджених за умисне вбивство (ст. 115 КК України) осіб в Україні за 2004-2012 роки за громадянством.

Стать засуджених за умисне вбивство	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Злочин вчинено чоловіками	1965	1869	1821	2056	1621	1628	1596	1188	1221
Частка в загальній кількості засуджених за умисне вбивство (у %)	89.4	88.7	91.1	89.7	89.6	89.4	88.6	86.4	86.9
Злочин вчинено жінками	232	238	179	235	188	194	206	187	184
Частка в загальній кількості засуджених за умисне вбивство (у %)	10.6	11.3	9.0	10.3	10.4	10.6	11.4	13.6	13.1

Рис. 3. Кількість засуджених за умисне вбивство (ст. 115 КК України) осіб в Україні за 2004-2012 роки за статтю.

Вік засуджених за умисне вбивство на момент вчинення злочину	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
14-16 років	31	20	24	33	20	17	23	5	7
Частка в загальній кількості засуджених за умисне вбивство (у %)	1.4	0.9	1.2	1.4	1.1	0.9	1.3	0.4	0.5
16-18 років	83	89	82	123	88	71	67	18	24
Частка (у %)	3.8	4.2	4.1	5.4	4.9	3.9	3.7	1.3	1.7
18-25 років	507	465	454	607	434	443	380	262	227
Частка (у %)	23.1	22.1	22.7	26.5	24.0	24.3	21.1	19.1	16.2
25-30 років	334	366	345	364	295	316	313	231	202
Частка (у %)	15.2	17.4	17.3	15.9	16.3	17.3	17.4	16.8	14.4
30-50 років	955	868	843	893	757	756	759	611	698
Частка (у %)	43.5	41.2	42.2	39.0	41.8	41.5	42.1	44.4	49.7
50-65 років	237	237	189	215	176	188	201	220	220
Частка (у %)	10.8	11.2	9.5	9.4	9.7	10.3	11.2	16.0	15.7
від 65 років і старше	50	62	63	56	39	31	32	28	27
Частка (у %)	2.3	2.9	3.2	2.4	2.2	1.7	1.8	2.0	1.9

Рис. 4. Кількість засуджених за умисне вбивство (ст. 115 КК України) осіб в Україні за 2004-2012 роки за віком.

Особи, не зайняті суспільно-корисною працею (навчанням)	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Кількість осіб, засуджених за умисне вбивство	2197	2107	2000	2291	1809	1822	1802	1375	1405
Безробітні	108	184	133	94	108	55	50	62	45
Частка (у %)	4.9	8.7	6.7	4.1	6.0	3.0	2.8	4.5	3.2
Працевдатні, які не працювали й не навчалися	1383	1306	1304	1504	1207	1322	1306	1005	1048
Частка (у %)	62.9	62.0	65.2	65.6	66.7	72.6	72.5	73.1	74.6
З них мають непогашену судимість	340	294	322	387	287	431	414	291	335
Частка (у %)	15.5	14.0	16.1	16.9	15.9	23.7	23.0	21.2	23.8
Неповнолітні до 16 років, які не працювали й не навчалися	9	3	7	8	2	2	1	1	1
Частка (у %)	0.4	0.1	0.4	0.3	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Утримувалися в установі виконання покарань, під вартою	7	7	2	6	10	8	7	3	6
Частка (у %)	0.3	0.3	0.1	0.3	0.6	0.4	0.4	0.2	0.4

Рис. 5. Кількість засуджених за умисне вбивство (ст. 115 КК України) осіб в Україні за 2004-2012 роки за професійним критерієм. Особи, не зайняті суспільно-корисною працею (навчанням).

Особи, зайняті суспільно-корисною працею (навчанням)	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Кількість осіб, засуджених за умисне вбивство	2197	2107	2000	2291	1809	1822	1802	1375	1405
Робітники	300	272	247	279	215	186	181	125	127
Частка в загальній кількості засуджених за умисне вбивство (у %)	13.7	12.9	12.4	12.2	11.9	10.2	10.0	9.1	9.0
Державні службовці	0	2	1	4	6	2	1	5	0
Частка (у %)	0.0	0.1	0.1	0.2	0.3	0.1	0.1	0.4	0.0
Інші службовці	4	10	11	16	9	8	6	7	7
Частка (у %)	0.2	0.5	0.6	0.7	0.5	0.4	0.3	0.5	0.5
Військовослужбовці	2	0	1	4	2	5	2	0	2

Організаційно-правові аспекти досудового слідства

Частка (у %)	0.1	0.0	0.1	0.2	0.1	0.3	0.1	0.0	0.1
Лікар, фармацевт	1	1	5	0	1	1	3	0	0
Частка (у %)	0.0	0.0	0.3	0.0	0.1	0.1	0.2	0.0	0.0
Вчителі, викладачі	4	2	6	0	1	0	0	1	0
Частка (у %)	0.2	0.1	0.3	0.0	0.1	0.0	0.0	0.1	0.0
Працівники ЗМІ	1	0	0	0	2	1	1	1	0
Частка (у %)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.0
Приватні підприємці	21	13	23	26	24	21	19	11	21
Частка (у %)	1.0	0.6	1.2	1.1	1.3	1.2	1.1	0.8	1.5
Працівники господарських товариств	48	39	18	22	16	17	15	15	10
Частка (у %)	2.2	1.9	0.9	1.0	0.9	0.9	0.8	1.1	0.7
Учні шкіл, ліцеїв, коледжів, гімназій	84	48	44	100	54	47	52	15	20
Частка (у %)	3.8	2.3	2.2	4.4	3.0	2.6	2.9	1.1	1.4
Студенти навчальних закладів	28	16	22	71	23	22	35	17	14
Частка (у %)	1.3	0.8	1.1	3.1	1.3	1.2	1.9	1.2	1.0
Інші заняття	42	38	29	35	29	34	23	3	9
Частка (у %)	1.9	1.8	1.5	1.5	1.6	1.9	1.3	0.2	0.6
Пенсіонери, у т.ч. інваліди	155	166	147	122	99	91	100	104	95
Частка (у %)	7.1	7.9	7.4	5.3	5.5	5.0	5.5	7.6	6.8

Рис. 6. Кількість засуджених за умисне вбивство (ст. 115 КК України) осіб в Україні за 2004-2012 роки за професійним критерієм. Особи, зайняті суспільно-корисною працею (навчанням).

Освіта засуджених за умисне вбивство	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Кількість осіб, засуджених за умисне вбивство	2197	2107	2000	2291	1809	1822	1802	1375	1405
З повною вищою освітою	47	64	66	68	55	71	55	57	60
Частка в загальній кількості засуджених за умисне вбивство (у %)	2.1	3.0	3.3	3.0	3.0	3.9	3.1	4.1	4.3
З базовою вищою освітою	64	35	42	67	55	38	30	33	31
Частка (у %)	2.9	1.7	2.1	2.9	3.0	2.1	1.7	2.4	2.2
З професійно-технічною освітою	363	393	382	432	367	403	438	355	376
Частка (у %)	16.5	18.7	19.1	18.9	20.3	22.1	24.3	25.8	26.8
З повною загальною середньою освітою	886	763	738	886	689	660	648	542	561
Частка (у %)	40.3	36.2	36.9	38.7	38.1	36.2	36.0	39.4	39.9
З базовою загальною середньою освітою	649	664	637	731	531	560	547	346	336
Частка (у %)	29.5	31.5	31.9	31.9	29.4	30.7	30.4	25.2	23.9
З початковою загальною освітою	169	168	119	99	94	72	69	31	31
Частка (у %)	7.7	8.0	6.0	4.3	5.2	4.0	3.8	2.3	2.2
Без освіти	19	20	16	8	18	18	15	11	10
Частка (у %)	0.9	0.9	0.8	0.3	1.0	1.0	0.8	0.8	0.7

Рис. 7. Кількість засуджених за умисне вбивство (ст. 115 КК України) осіб в Україні за 2004-2012 роки за критерієм освіти.

Література

1. Звіт Державної судової адміністрації України про кількість осіб, засуджених, виправданих, справи щодо яких закрито, неосудних, до яких застосовано примусові заходи медичного характеру та види кримінального покарання за 2004-2012 роки (форма 6).

2. Звіт Державної судової адміністрації України про склад засуджених за 2004-2012 роки (форма 7).

*Ігнатів О.М.,
кандидат юридичних наук, старший науковий
співробітник,
доцент кафедри кримінального
права та кримінології
ОДУВС
Надійшла до редакції: 09.05.2013*